

## СКЛАДОВІ РИНКУ НАТУРАЛЬНИХ ШКІР В УКРАЇНІ

**Матвієнко С. В., Мокроусова О. Р.**

*Київський національний університет технологій та дизайну, Україна*

*olenamokrousova@gmail.com*

На сьогодні одним із найважливіших завдань держави є регулювання розвитку промислового виробництва й внутрішнього ринку продукції легкої промисловості. Шкіряна галузь займає провідне місце в структурі вітчизняної легкої промисловості. Вона забезпечує сировинними матеріалами взуттєву, одягову, галантерейну, меблеву та інші підгалузі. Найбільша частка випуску шкір підприємствами України (90 %) – це шкіри для верху взуття, що дає змогу забезпечувати натуральною сировиною понад 1500 взуттєвих фабрик України. В умовах посилення глобальної конкуренції та транснаціоналізації, поряд із втратою значної частки внутрішніх і зовнішніх ринків загострюється проблема відновлення діяльності національних товаровиробників, зокрема виробництва шкіри та взуття.

Аналіз виробничих і зовнішньоекономічних показників вітчизняної легкої промисловості протягом 2013–2017 рр. засвідчив нестабільні тенденції розвитку [1, 2]. Протягом 2013–2015 рр. спостерігалось поступове падіння індексів продукції промисловості України в цілому й легкої промисловості зокрема. Із 2016 р. почалося поступове зростання індексів продукції текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри та виробів із неї на 10,2 %. Водночас виробництво взуття зросло на 17,6 %, шкіри й хутра – на 18,3 %. Із квітня 2017 р. зафіксовано стабільний рівень виробництва шкіри, що підтверджується індексами продукції в межах 106,1–107,2 %. Ситуація є цілком прогнозованою для літнього періоду з подальшою активізацією постачання шкір для виробництва вже зимового взуття, починаючи з вересня місяця.

Доказом суттєвого впливу споживчої активності на виробництво товарів легкої промисловості є дані про обсяги реалізованої промислової продукції за 2012–2016 рр. Виробництво шкіри та виробів із неї займає частку в 23,6 % у загальному обсязі реалізованої продукції легкої промисловості й становило 2574,4 млн грн за січень – липень 2017 р. [1].

Водночас, обсяг експорту шкіри та виробів із неї становить 55 %. Із України експортується 70,5 % продукції шкіряного виробництва (дублені шкури і оздоблені шкіри; дорожні вироби, сумки, лимарно-сідельні вироби; вичинене та фарбоване хутро), що суттєво перевищує експорт

інших товарів легкої промисловості.

Через особливості внутрішньої економічної політики в Україні підприємства легкої промисловості змушені здійснювати схеми роботи з іноземними замовниками на умовах обробки давальницької сировини, що впливає на обсяги реалізації продукції в межах України.

Аналіз зовнішньоекономічної діяльності [2] підприємств шкіряної галузі вказує на експортоорієнтовану політику, хоча треба зазначити її нестабільну динаміку. Експорт дубленого напівфабрикату з України традиційно більший, ніж імпорт. Однак, якщо в 2012 р. експорт перевищував імпорт майже в 9,8 раза, то в 2014 р. – в 46 разів, а за 2016 р. він скоротився і перевищив імпорт тільки в 10,4 рази.

Основними країнами-контрагентами України, до яких експортували дублений напівфабрикат із шкур великої рогатої худоби чи кінських у 2013–2016 рр. і в січні – серпні 2017 р., були Італія, Польща та Іспанія. За січень – серпень 2017 р. експорт до Італії становив 69,7 %, Польщі – 19,3 %, Іспанії – 4,6 %, до інших країн – 6,4 % [2]. Останніми роками спостерігається зниження середньої експортної ціни дубленого напівфабрикату. Так, у 2012 р. ціна становила 4,27 дол. США за кг, у 2016 р. – 2,47, а в 2017 р. – 2,21 дол. США за кг. У сумарному обсязі імпорту й експорту шкіри, що оброблена після дублення із шкур ВРХ або кінських, перевищує імпорт [2]. У 2012–2016 рр. відбулося зростання експорту й імпорту шкіри, обробленої після дублення, шкіри із шкур великої рогатої худоби або кінських. Однак у 2012 р. це перевищення було більше ніж в 7,2 раза, а в 2016 р. – в 4,8 раза. У 2017 р. найбільшими імпортерами до України шкіри, обробленої після дублення є Польща та Італія. Окремо можна виділити також Південну Африку.

В цілому, виробництво шкіри є пріоритетним напрямом розвитку промисловості України. Значні обсяги експорту вказують на конкурентоспроможний рівень натуральних шкір українського виробництва. Водночас у нових геополітичних умовах Україні доцільно приділяти більше уваги розвитку легкої промисловості, зокрема виготовленню шкіряних матеріалів, і надавати державну підтримку, відповідні стратегічні програми щодо розвитку шкіряної галузі та зменшення її експортоорієнтованості.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України / Статистична інформація. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України / Митна статистика. URL : <http://sfs.gov.ua/ms/>.